Archetype

Παρελθόν και μέλλον στην αρχιτεκτονική ενημέρωση

Archetype team - 12/06/2025

Απολογιστικό Δελτίο Τύπου

Την Πέμπτη 5 Ιουνίου, το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής διοργάνωσε τη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα «Παρελθόν και μέλλον στην αρχιτεκτονική ενημέρωση», με αφορμή την πρόσφατη ψηφιοποίηση των περιοδικών "Αρχιτεκτονικά Θέματα" και "Θέματα Χώρου+Τεχνών", καθώς και όλων των ειδικών εκδόσεων του Ορέστη Δουμάνη.

Στη συζήτηση, την οποία συντόνισαν ο ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ Παναγιώτης Τουρνικιώτης και ο αναπληρωτής καθηγητής ΕΜΠ Κώστας Τσιαμπάος, συμμετείχαν οι Μελίνα Αρβανίτη-Πολλάτου (αρχιτέκτονας, αρχισυντάκτρια/αρθρογράφος), Στέλιος Γιαμαρέλος (αναπληρωτής καθηγητής Bartlett School of Architecture), Πάνος Δραγώνας (καθηγητής Παν. Πατρών), Δημήτρης Παπανικολάου (επίκουρος καθηγητής ΕΜΠ) και Γιώργος Τζιρτζιλάκης (ομότιμος καθηγητής Παν.

Θεσσαλίας).

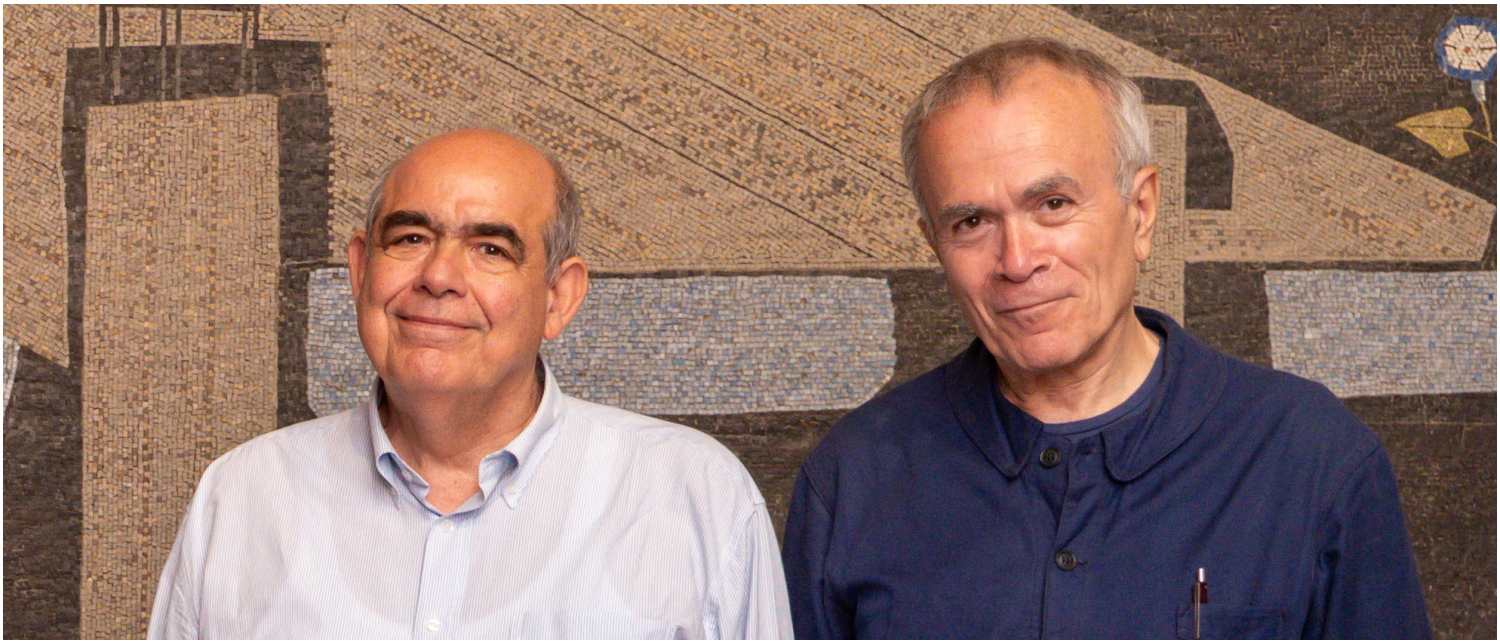

Ο Παναγιώτης Τουρνικιώτης έκανε μια σύντομη εισαγωγή, εξηγώντας τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσε το εκδοτικό εγχείρημα του Ορέστη Δουμάνη ως ένα σύνθετο δίκτυο ανθρώπων με γνώση της επικαιρότητας στην Ελλάδα και διεθνώς, σαφή στόχευση στην επιλογή των έργων και την επιμελητική ματιά. Ο Π. Τουρνικιώτης μοιράστηκε κάποιες σκέψεις για το μέλλον των αρχιτεκτονικών εκδόσεων στη νέα εποχή των ψηφιακών μέσων και τις πρόσφατες εξελίξεις της τεχνητής νοημοσύνης.

Στη συνέχεια τον λόγο πήρε ο Κώστας Τσιαμπάος, παρουσιάζοντας τη σειρά των ομιλητών ως μια χρονολογική γραμμή όπου κάθε πρόσωπο εκφράζει μια άλλη γενιά και ταυτόχρονα αντιπροσωπεύει μια διακριτή ματιά στα πράγματα. Τη διεπιστημονικότητα και το άνοιγμα στις ανθρωπιστικές επιστήμες, από την κριτική θεωρία και την ψυχανάλυση μέχρι τη σύγχρονη τέχνη και την ανθρωπολογία ο Γ. Τζιρτζιλάκης, τη σκέψη για την παγκοσμιοποίηση και τη μητροπολιτική συνθήκη ο Π. Δραγώνας, τις ψηφιακές τεχνολογίες και την αλγοριθμική/υπολογιστική αντίληψη ο Δ. Παπανικολάου, την αυτόνομη συγκρότηση της Ιστορίας και Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής ο Σ. Γιαμαρέλος και την ποιητική προσέγγιση με τον λόγο και τη χρήση των κοινωνικών δικτύων η Μ. Αρβανίτη-Πολλάτου.

Στη συνέχεια τον λόγο πήραν οι ομιλητές: ο Γ. Τζιρτζιλάκης αναφέρθηκε στον Δουμάνη ως έναν "πατέρα" με τον οποίο έχουμε αφήσει, θέλοντας και μη, ανοιχτούς λογαριασμούς. Ο Π. Δραγώνας περιέγραψε τη δική του συμμετοχή στην ομάδα του περιοδικού και την ανανέωση που έφερε μια νέα, εξωστρεφής και κοσμοπολίτικη γενιά Ελλήνων αρχιτεκτόνων. Ο Δ. Παπανικολάου έθεσε μια σειρά αρχών για τα αρχιτεκτονικά περιοδικά, μέσα και από τη δική του συμμετοχή στη συντακτική επιτροπή διεθνών επιστημονικών μέσων. Ο Σ. Γιαμαρέλος στάθηκε στις προκλήσεις και πιθανές εξελίξεις της τεχνητής νοημοσύνης. Τέλος, η Μ. Αρβανίτη-Πολλάτου πρότεινε μια επιστροφή της γραφής ως δημιουργία ανεξάρτητη αλλά και σε σύνδεση με το αρχιτεκτονικό έργο, τη σημασία του χρόνου, της διάρκειας, των λανθανουσών δρώντων που καθορίζουν την αρχιτεκτονική διαχρονικά. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με μια συζήτηση που ανοίχτηκε στο κοινό.

Μετά το τέλος της εκδήλωσης, είχε κανείς την ευκαιρία να απολαύσει παγωμένη μπύρα στο αίθριο του μουσείου Μπενάκη, ευγενική χορηγία της ζυθοποιίας Babel, και να δει τα πρώτα τεύχη των περιοδικών "Αρχιτεκτονικά Θέματα" και "Θέματα Χώρου+Τεχνών" που εκτέθηκαν εκεί.

Για όσους δεν κατάφεραν να παρευρεθούν στη συζήτηση, το βίντεο της εκδήλωσης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΕΙΑ και στην ηλεκτρονική βιβλιοθήκη διαλέξεων (blod.gr) του Ιδρύματος Μποδοσάκη.